

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 29

19. července 2020

Cena: 8 Kč

V rámci akcí ke stému výročí naší církve a při příležitosti 605. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa se v pražské Betlémské kapli konala 6. července bohoslužba, kterou sloužil patriarcha naší církve Tomáš Butta společně s královéhradeckým biskupem Pavlem Pechancem, pražským biskupem Davidem Tonzarem, farářkou Evou Mikuleckou a nově zvoleným olomouckým biskupem Tomášem Chytilým. Během liturgie vystoupil Pěvecký sbor varhaníků a zpěváků naší církve pod vedením Zdeňka Kovalčíka. Sbírkou jsme tentokrát přispěli na naše diakonická střediska Domeček a Nazaret (vybraná částka činila 20 880 Kč). **red**

Betlémská kaple 2020

Kázání bratra biskupa Tomáše Chytila

Vážení účastníci bohoslužby, sestry a bratři, ocitli jsme se v polovině velmi zvláštního kalendářního roku 2020. Tento čas nám každoročně nabízí zamyšlení nad velkými postavami českých a křesťanských dějin, dnes nad osobností Mistra Jana.

Když jsem si připravoval kázání, vnímal jsem kolem sebe časté diskuze ohledně letošní dovolené. Uvědomil jsem si, že zatímco menší skupinka připomíná svědky Páně, je to většině společnosti tak nějak jedno.

A přece vnímáme, jak je potřebné nezapomínat na ty, kteří obstáli před Bohem. Svědky statečné, zbožné, milující Krista. Čteme biblická místa, ve kterých se navozuje atmosféra věčného boje mezi čestným a pravdivým prožíváním víry a naopak prospěchářstvím, světskými radostmi a požitky. Toto slovo přináší hlubší poznání.

Naše církev slaví letos 100 let a je to 605 let od upálení kostnického mučedníka. Je tu kromě pěkných čísel nějaký smysl, přijatelná souvislost? Když naši předkové vstupovali do Církve československé a stavěli Husovy sbory, vedli taky svůj zápas. O církev, která by byla vstřícnější k národu, nepotlačovala jeho vzory a věrné svědky. Nebýt utrakvistů, bratří, evangelíků, čechoslováků,

možná by o Husovi už nikdo nevěděl, neproběhla by revize jeho procesu a neslyšeli bychom ani slova lítosti nad jeho krutou smrtí.

Postavy z doby husitské svým odkazem pomáhaly legionářům a dalším vybojovat to, co se zdálo být pouhým snem – samostatnou demokratickou republiku. Už žádná monarchie, už ne válka, už ne nadvláda cizích. Nic nebylo zadarmo, válka měla oběti, šlo o životy lidí.

Ti, kteří tehdy postavili kostely, jejichž výročí si v těchto dnech také často připomínáme, dokázali, že jim bohoslužba, Písmo, přijímání pod obojí podle Ježíšovy poslední večeře stojí za to, aby něco udělali, obětvali, vydřeli. Těžko domýšlet po vzniku republiky to nadšení. **Ale církev nestojí a nemůže stát ani na dobové atmosféře, ani jen na dědictví otců. Žije ze svědectví opravdového každého jednoho věřícího.**

Takovým byl Jan Hus. Prošel mnoha zkouškami. Opouštěli jej přátelé, snažili se jej umluvit, nabízet kompromisy, zažil strádání. Nakonec jej čekala poslední zkouška a ta byla obzvláště krutá; prošel doslova ohněm – a Kristus ho oslavil. Dal mu sílu nést těžká muka, nenávisť i nepochopení. Byl slabým člověkem, ale v jeho slabosti se ukázala síla Boží.

To povzbuzuje i nás. Chceme-li tedy vzpomínat a slavit mučedníka Husa, musíme si především uvědomit, že to byl křesťan, který s celou svou živelností vzal Krista vážně. Pro něj byl Pravdou, kterou chce následovat. Tváří v tvář smrti necouvl, neboť ho nikdo, ani učení doktorů s duchovenskou elitou doby, nedokázali usvědčit, že by byl na falešné cestě...

Jeden německý filozof hlásal, že život je špatný, nemá cenu žít, je to utrpení, smrt je vysvobození. Když se přiblížila k městu, kde žil, morová epidemie, tak ejhle – mezi prvními měl sbaleno, osedlal koně a ujížděl do bezpečí zachránit si život. Není zde soulad mezi slovy a činy po vzoru Kristově.

To, co nyní sdělím, se na Husa hodí, nicméně je to obecně zkušenost vycházející z Bible: Starý zákon nabádá k poslušnosti. **Poslouchat v hebrejštině znamená slyšet, umět naslouchat, mít cit pro Boží řád. Slepá poslušnost lidem, kterým formálně, podle Zákona, přísluší autorita, není na místě. Svou kritikou svědkové Páně vždy velice riskovali. A dopláceli na to. Poučení je, že žádný by se alibisticky lacině neměl zříci odpovědnosti a přemýšlení. Byť žijeme ve společenství, před Hospodinem budeme stát sami za sebe. Žádný člověk není jako Bůh a nemůže vyžadovat absolutní poslušnost. Může však žít v souladu s Boží vůlí, když sám poslouchá Boha a upřímně hledá, co vede k životu.** Církev, to jsou zcela konkrétní lidé,

kteří jsou schopni se pro Boží věc nasadit. Nejde o anonymní, neosobní skupinu, kde každý čeká na to, až co udělá ten druhý. Církev tvoří ti, kteří osloveni Bohem pro něho trpělivě pracují a vedou svůj stálý zápas. Bůh nepůsobí skrze „něco“, působí v lidech, které povolává. Ti vyvíjejí

Olomoucký biskup Tomáš Chytil

úsilí a nezapomínají přitom prosit o Boží přízeň. Jsou zkoušeni, někdy tvrdě, osudově. Smyslem toho všeho je život. V Božím království. Kdo vytrvá do konce, bude spasen. To je cesta svědků, které si v těchto dnech připomínáme a síla Božího Slova.

21. století dává důraz na svobodu. Staré zvyky a řády se staly přežitkem, něčím, co je překonáno. Jako bychom mohli se svým životem naložit jakkoliv, hlavně musíme mít vždy a za všech okolností možnost volby. Eutanázie, interrupce, genetické inženýrství. Můžeme opravdu udělat, co umíme?

Vypadalo to, že při benevolenci naší západní společnosti si už mantinely nenastavíme. Pak přišla epidemie a vše se z ničeho nic změnilo, zastavilo, lidé začali dodržovat nařízení vlády a dokonce hovořit o Bohu, ovšem zejména v souvislosti se soudem, trestem. Každodenně běžela v televizi a na internetu čísla, kolik lidí se nově nakazilo, zemřelo, vyléčilo a najednou se ukázala pravda – bojíme se vlastní konečnosti. Uvědomili jsme si cenu lidského života a jeho křehkost. Jak rychle a nečekaně můžeme téměř o všechno přijít. Z oblak utopie jsme spadli na zem skutečnosti. Snad to byl a je smysl této zkoušky.

Dnes o tom všem hovoříme a spoluobčané odjíždějí na dovolené, chtějí si užít prázdniny. Život jde dál a to je dobře. Naše vztahy byly prověřeny, uvědomili jsme si, že nejsme absolutními pány této planety. **Jestliže dnes vzdáváme čest apoštolům, Husovi i dalším, je třeba si uvědomit, že jejich životy byly naplněny láskou, obětavostí a poslušností Bohu. Radostné na tom je, že Pán svou církev staví na lidech, kteří přes nedostatky splní své poslání. Je podivuhodné a snad i paradoxní, že právě slabost člověka a síla milosti Boží se spojily v díle, které je pro věčnost.**

Kéž bychom obstáli! Ať je nám svatý život jako takový, život lidí i celého stvoření! A budme více vděční!

Pokoj a požehnání! **Tomáš Chytil**
Foto: K. Cudlín, J. Hudcová

Psali jsme před sto lety

Důstojnému úřadu děkanskému v Jaroměři! Zástupci církve československé vedeni jsouc pravým duchem křesťanským a nechťce příslušníky římsko-katolické církve připravovati o možnost súčastňovati se služeb božích a církevních úkonů dle ritu římsko-katolického konaných v chrámu sv. Mikuláše a v chrámě tom pěstovati svojí pobožnost, činí důstojnému úřadu děkanskému následující návrh. Obě dvě církve, jak československá tak i římsko-katolická budou používat chrámu sv. Mikuláše a sv. Jakuba a budou v nich vykonávati služby boží a své pobožnosti zcela nerušeně, aniž by ve výkonu tom byly druhou církví vyrušovány nebo znepokojujány. Pro mše církve československé vyhražujeme si dobu ve všední dny od 7 do 8 hod. ráno, v neděli a ve svátek od 7 do 8 hod. ráno a od 9 do 10 hod. dopol. ve chrámu sv. Mikuláše, pro požehnání odpoledne ob jednu neděli ve 3 h. odpolední. Použití chrámu sv. Jakuba od případu k případu zejména při pohřbech a pro mše dle ujednání zvláštního. Pro obřady velikonoční a jiné bohoslužebné úkony budiž učiněna zvláštní úmluva. Mešní roucha a bohoslužebné nádoby nechť rozdělí se stejným dílem pro obě církve. Žádáme důstojný děkanský úřad, aby tento náš návrh bedlivě uvážil a k rukám podepsaného předseďy co nejdříve oznámil, zda-li na návrh náš přistupuje.

V Jaroměři 27. června 1920 V. Pácalt. (...) Mimochodem uvádíme, že příslušníků církve ČS. je v Jaroměři už skoro 7000, t. j. sedm tisíc z celých 8000 farníků.

Český zápas č. 26, 16. 7. 1920, s. 3

Oznámení komise pro volbu patriarchy

Komise pro volbu patriarchy v souladu s usnesením církevního zastupitelstva č. 21 z 20. 6. 2020 oznamuje výsledky vyhledávacího řízení na úřad patriarchy. Ve vyhledávacím řízení na vikariátních shromážděních, která se konala od února do června tohoto roku, bylo odevzdáno 316 hlasovacích lístků. Z toho obdrželi Tomáš Butta 95 hlasů, Lukáš Bujna 62, Pavel Kolář 48, Jan Došek 22, Jaroslav Křivánek 14, David Tonzar 14, Juraj Dovala 11, Pavel Pechanec 9, Daniel Majer 5, Eva Mikulecká 5, David Frýdl 4, Jan Lášek, Jiří Plhák, Jan Rokyta, Petr Šandera a Jiří Vogel po 2 hlasech, Oldřich Bezděčík, Richard Ferčík, David Hron, Martin Chadima, Jan Kohout, Tomáš Procházka, David Smetana, Filip Štojdl a Hana Tonzarová po 1 hlasu. Osm hlasovacích lístků bylo prázdných nebo neplatných. Komise konstatuje, že potřebnou hranici deseti platných hlasů (dle §50, 2b Organizačního řádu ČCŠH) překročili bratři Tomáš Butta a Lukáš Bujna, kteří kandidaturu přijali, a bratr Pavel Kolář, který kandidaturu nepřijal.

Marcel Sladkowski, předseda komise pro volbu patriarchy

Co je třeba dělat?

Před časem byla v televizních zprávách uvedena výzva papeže Františka, aby lidé za epidemie koronaviru byli opatrní a chránili se. Nebyla zmínka o tom, zdali papež uvedl možnou souvislost pandemie s hříšností. V Novém zákoně (J 5,5-14) je psáno, jak Ježíš uzdravil člověka dlouho nemocného. Později při setkání v chrámu mu řekl: „Už nehřeš, aby tě nestihlo něco horšího.“ A ve Starém zákoně čteme: „Nebudeš-li ostříhati a činiti všech slov zákona tohoto, rozmnoží ku podivění Hospodin rány tvé a rány semene tvého, rány veliké a trvanlivé, i nemoci těžké a dlouhé.“ (Dt 28,58-59)

Říci, že každá nemoc je Boží trest, je krátké spojení (pojem, který známe z neopatrného zacházení s elektrickým zařízením), neboť nemoci mají zajisté více příčin. Ale někdy skutečně jsou „ku podivění“ způsobeny nevázaností života. Bůh ví, co a proč jen bere na vědomí, co dopouští a čím postihuje: „Ani vrabec nepadá na zem bez Otce vašeho“ (bez jeho „vědomí“, „dopuštění“, „vůle“; Mt 10,29) V Bibli jsou uvedeny i klimatické a geologické důsledky lidské hříšnosti: zkáza potopou světa, zánik Sodomy a Gomory ohněm. Tyto jevy jsou doloženy; je otázka, jak dalece jde o obrazné, modelové příklady Božích trestů za lidskou nepravost a do jaké míry obsahují jádro skutečnosti. Má Bůh v moci pohromy?

V běžném lidském pohledu je buď odpovědný, anebo není všemohoucí, případně prostě neexistuje. Ale jestliže On jest, jsou jeho způsoby řádově jiné než lidské: „Jakož vyšší jsou nebesa než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a myšlení má myšlení vaše.“ (Iz 55,9)

Když v Bohu je i Řád, pak v NĚm (a On ví proč) se dějí všechny jevy vulkanické a tektonické, výbuchy sopek, zemětřesení i mořská vzedmutá tsunami. Žádný zemský ani vesmírný jev není sám o sobě, ale vše probíhá v propojení jako ve spojitých nádobách.

Z kazatelského plánu

7. neděle po svatém Duchu

Avšak Bůh mi poskytuje pomoc, Panovník je s těmi, kdo mě podírají. Kéž to zlo odrazí na ty, kdo proti mně sočí! Ve své věrnosti je umlč.

(Žalm 54,6-7)

První čtení z Písma: Izajáš 44,6-8

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

2. Za dar posvěcující milosti, abychom jako dědicové Kristovi v duchu a v pravdě Boha uctívali, modleme se k Hospodinu.

3. Aby naše lidsky nedokonalá modlitba byla přesto nebeskému Otcí milá a vlídně jím přijatá, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, prameni veškeré moudrosti, ty znáš naše potřeby dříve, než o ně prosíme. Měj soucit s naší slabostí a milostivě nám daruj vše, oč se prosit neodvažujeme, nebo ve své slepotě o to prosit neumíme! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 8,12-25

Evangelium: Matouš 13,24-30.36-43

Verše k obětování: Žalm 19,9.10.11.12

Verše k požehnání: Žalm 111,4-5

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dej, ať nám přijímání svátosti večere Páně přináší očistění, posvěcení a jednotu v lásce! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 4, 39, 52, 53, 54, 83, 104, 308

Friedrich Heer nahlížel, že lidé mají na svém údelu podíl: „Atomová energie existovala latentně již při nejmenším v druhé polovině devatenáctého století v obrovském množství neuvolněných energií v člověku.“ - Když atomová (ničivá) energie, tedy i pandemie.

„Není tajně propojen stav nitra s vnějším dějem kdesi, nevyvrhuje se ven, co nikdo doznat nepřeje si?“

Slizký, hromaděný kal, než ve vrstvení neustálém do průzračna špinu stlal, zdaž nebyl vlastních duší kalem?“

Není bédná proměna, zbraň z atomů i neduh vzdutý scestnost myslí zhmotněná a rozvrat srdcí promítaný?“

10. dubna roku 1912 vyplul z britského přístavu Southampton luxusní, největší parník té doby, na širé moře. Přibližně v té době se od ledovcového pole nedaleko východního pobřeží Gronska odlomil veliký ledovec. 15. dubna u východního pobřeží Severní Ameriky došlo ke srážce obou těles a Titanic se potopil. Nebylo to určeno již o jeho vyplutí? Reklama hlásala: „Ani samotný Bůh nedokáže potopit tuto loď.“

Na televizní čtyřadvacitce jsou promítány události, týkající se pandemie. Proběhla tam zpráva, že jistá světová organizace vyzvala státy postarat se o to, aby lidé nepropadali panice. Tohle slovo tam nebylo, ale je výstižné kořenem pan: pandemie strachu. Zpráva se později neopakovala a já jsem si nepoznamenal, o jakou organizaci jde. Výzva spočívala na psychologických základech. Čelit panice nestačí. V knize Pitirim Alexandroviče Sorokina „Krise našeho věku“ z doby druhé světové války je tento rozbor katastrofických dějů: „Čím méně jsme poučitelní, čím méně svobodně a podle své vůle volíme pravý směr ke spáse, tím neúprosněji budeme k němu přinuceni,

tím nelitostnější bude doba zkoušky, tím hroznější bude onen ‚dies irae‘ přerodu. Nepoučitelnost se projevuje ve všední naději, že se dostaneme z krize pomocí snadných chytračin.“ Není snad také nynější pandemie koronaviru zkouškou? - Kniha končí slovy: „Doufejme, že milost pochopejí nám bude přec jen dopřána a že budeme moci volit dřív, než bude příliš pozdě, cestu pravou, která nevede k smrti, nýbrž k dalšímu uskutečňování jediného lidského poslání na této cestě. Benedictus, qui venit in nomine domini.“

Sorokin vychází z evangelia Matoušova (24,15.29). Slovy „ohavnost zpuštění“ neměl Ježíš na mysli geologické a kosmické jevy, jak objasňuje Romano Guardini: „Když tedy zde mluvíme o blízkosti konce, není tím míněn konec ve smyslu časovém, nýbrž kvalitativním: že se naše existence blíží absolutnímu rozhodnutí a jeho důsledkům, nejvyššímu možností i krajnímu ohrožení.“

Emmanuel Rádl míní, že „očekávat od Boha přímé zakročení v kterékoli věci je marné očekávání zázraku“ a že „Bůh působí skrze hodné lidi“. Bůh má ovšem lidská srdce a ruce, ale také bezpočet možností „zakročení“.

Martin Buber uvedl důvěru v nábo-

Nad Písmem

„Ne vy a ne teď!“

Jedna z nejvytrvalejších výzev moderní teologie je dát uspokojující odpověď na přítomnost zla ve světě, který je dle zprávy o stvoření v knize Genesis přece dobrý. Stále si klade otázku, odkud se bere zlo ve světě, ba co více, proč se zhusta špatné věci stávají lidem, kteří nikomu neublížili. Mnozí se s tímto morálním rozporem vyrovnávají negativní cestou, tedy odmítnutím Boha jako příčiny veškerého bytí anebo Boha zavrhnou coby mstivého a trestajícího hlídače, se kterým nechťjí mít nic společného. Hledání pozitivního způsobu, jak uchopit toto dilema, je mnohem těžší, protože znamená přijmout skutečnost světa, který není černobílý. Biblickou odpověď můžeme hledat jednak v knize Jób, ale také v tomto podobenství o plevelu a pšenici.

Podobenství však vypráví Pán Ježíš primárně pro vysvětlení smyslu a povahy Božího království, nikoli jako radu pro zemědělce. Naš odřel následuje po podobenství o rozsévání, které se zabývá kvalitou půdy, kdežto naše podobenství si všímá kvality osiva. Je zdůrazněno, že onen člověk zasel výhradně dobré semeno. Přesto po čase vyšlo najevo, že mezi dobrou setbou roste plevel. Určitá rafinovanost záškodníka tkví v tom, že mladý plevel je k nerozeznání od mladé pšenice. Všimněme si motivu nepřítel. Byla to závist, frustrace či nepřejčnost? Každopádně to muselo být silné, když ho donutilo vynaložit námahu a přihrást se v noci na pole. I když z tohoto činu neměl žádný prospěch, zřejmě se mu ulevilo. Jak lidské (a české). Když nemám nic, tak se alespoň sousedovi vykadím na anglický trávník.

V Písmu je nepřítelem míněn Satan, avšak častým zdrojem zla ve světě je lidská malost, tedy omezené smýšle-

ženství „jakožto sílu, která jediná je ještě schopna uzavřít nějaký nový svazek ducha a světa. Avšak to, co dnes nazýváme náboženstvím, něco takového nedokáže nikdy.“ M. Luther King důvěru v náboženství vyslovil: „Bůh a člověk se stanou podivuhodnou jednotou skrze překypující lásku a sebeodevzdání Boha a člověka poslušností a pohotovostí k přijetí.“ Nemá se „síla náboženství“ a „podivuhodná jednotá“ uskutečnit též a především v křesťanství?

Před lety jsem uvažoval s Noemi Reichertovou, profesorkou evangelické fakulty o tom, co je třeba činit proti důsledkům scestnosti civilizace. Řekla: „Nejprve je třeba se úpěnlivě modlit.“

V ochranovském českém vydání Hesel je k úvodním denním modlitbám připojeno pozvání: „Denně 21.00 hodin: Prošby za ochranu Země před ohrožením každou lidskou zlovůli.“ - Nejsou ohrožením také pandemie?

Leontině Mašinové si stěžovala její přítelkyně, postižená vlekou chorobou: „Proč právě já?“ Spisovatelka odpověděla uvedením jiné z příčin chorob: „Nemoc vás má přivést tam, kde jste dosud nebyla.“

„K dobrému jest mi to, že jsem byl v trápení, abych se naučil

ustanovením tvým.“ (Žalm 119,71) Nepatří současná celosvětová choroba ke skrytým důsledkům znehodnocování etických a ekologických struktur „každou lidskou zlovůli“? A nemá nás přivést „tam, kde jsme ještě nebyli“?

Civilizační choroby se jeví být podle Sorokina důsledkem porušování „jediného lidského poslání na cestě ke spáse“ ve všech oblastech lidského myšlení a činnosti. Nyní za současného ohrožení pandemií vystává problém hlubší než ten zdravotní a sociální: problém duchovní, přesahující nezměrně nutnost osobní ochrany a opatrnosti.

Lidstvo potřebuje naléhavě jiný způsob léčby, nyní v nezjevném pozadí lavinového šíření koronaviru po celé Zemi, způsob léčby „jediného lidského poslání na cestě ke spáse“.

„Jen z čínorodých slov svět k záchraně se hne, ne za mlčících rtů a ruky nehybné.“

„Předložil jsem ti život i smrt: vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo.“ (Dt 30,19)

„Napravte své cesty a své skutky a nechám vás přebývat na tomto místě.“ (Jr 7,3). Co je třeba dělat?

Miroslav Matouš

Mt 13,24-30.36-43

ní vycházející z nízkých pohnutek. Evangelijní text brání před zjednodušeným viděním. Boží království, které již zde na Zemi započalo, není totalitou dobra. Totalita již ze své definice vylučuje svobodu. Skutečnost Božího království je však na svobodě člověka postavena, Bůh svůj Pokoj a spásu nevnučuje, nýbrž daruje. Naše lidské úsilí o království Boží je vždy projevem svobody a dobré vůle. Je nesnadné ve víře ustát napětí, že Bůh raději dopustí v tomto světě špatnost a nespravedlnost, než aby nám sáhl na svobodu. Slova hospodáře o tom, ať roste spolu obojí, brzdi horlivé služebníky od plení, a jejich sjednávání pořádku. Toto podobenství bychom si měli často připomínat právě proto, že jsme náchylní pro jednoduchá řešení. Tu chceme nastolit svou spravedlnost, tu své království. Evropské dějiny 20. století by mohly vyprávět. Zrůdné ideologie, které se obešly bez Boha, si stanovily svá lidská kritéria, na jejichž základě soudily, kdo je dobrý a kdo bude vyřazen. Dlužno dodat, že se proti tomuto podobenství mnohdy zpronevěřili i sami křesťané.

Na otázku služebníků „máme jít a plevel vytrhat?“ hospodář odpovídá ve smyslu: Ne vy a ne teď. Počkejte do žně. Nepřivlastňujme si kompe-

tence, které náleží Bohu jako nejvyššímu a konečnému soudci. Nevynášeje soudy o druhých, protože ty vždy rozdělují (řecky diabalein). Nevědomky se tak stáváme nástrojem ďáblovým. Naše soudy totiž více vypovídají o nás samotných než o těch, kterých se naše výpovědi týkají. Dáváme nahlédnout do našich temnot, zkraslených představ či vlastního strachu.

Hospodář říká: „při trhání plevelu byste vytrhli z kořenů i pšenici“. Nastolováním naší představy o spravedlnosti, která nevyhnutelně vede ke svárům, křivdám a nepokojům, bychom především škodili sami sobě. Rozdělená a vykořeněná společnost, církev nebo rodina je vždy zranitelnější a blíže k propasti. Naši starosti má být, abychom se snažili být dobrou setbou a nepřemýšleli, kdo kam patří. Vnimejme, z jakých kořenů vyrůstá náš život a jaké je ovoce našeho jednání. Jsme trpěliví, pokorní, snášliví? Vše, co v životě uděláme a řekneme, se neztratí. Bude to sklizené a zváženo. Být dobrou setbou znamená unést i přítomnost zla, které vedle nás roste a přesto nás nerozhodí ani neinfikuje. Nechť nás provází pokojná jistota hospodáře, že žádné řádění nepřítel nedokáže v posledku zničit dobrou Boží setbu. **Jaroslav Křivánek**

Hospodine, chválíme tě a děkujeme, že nám dáváš dostatek času k růstu, abychom dospěli k tobě. Zbavuj nás přesvědčení, že se druzí neobejdou bez našich rad, komentářů a kritiky.

Chraň nás od planého moralizování a vynášení soudů o našich bližních. Daruj nám pokojné srdce, které je otevřené pro Boží království.

Ať se nedáme přemoci zlem hříchu, ale rosteme z kořenů Boží dobroty a lásky. Skrze Krista, našeho Pána, Amen.

Ekumenická bohoslužba za M. J. Husa v Hradci Králové

Každoročně si připomínáme na mnoha místech hrdinný život a památku M. Jana Husa – hlavně pak v CČSH. Stalo se tak letos ekumenickou bohoslužbou i v Hradci Králové. Pozvání přijal emeritní děkan Katolické teologické fakulty UK v Praze Prokop Brož a farářka Českobratrské církve evangelické Kristýna Kupřová. Hradecký biskup CČSH Pavel Pechanec a farářka Františka Klásková připomněli i osobnosti věrozvěstů Cyrila a Metoděje, kteří v 9. století uvedli na naše území křesťanské bohoslužby, znalosti čtení a písma a tím nás uvedli mezi nejkulturnější a nejvzdělanější země Evropy. Křesťanství však procházelo velkými peripetemi vzestupů a problémů a nejinak tomu bylo i na přelomu 14. a 15. století, v době M. Jana Husa. Připomeňme, že působil v době dvojpapežství, značných nepořádků ve společnosti i v církvi. Papežové a jejich stoupenci se vzájemně napadali a Hus měl odvahu po vzoru anglického učenice Johna Wyclifa, teologa Oxfordské univerzity, a svých předchůdců kritizovat nejen šlechtu a další vrstvy, ale i vlastní církevní řady. Hlavní autoritou se mu stala Bible, Bůh a Ježíš. Byl člověkem velmi vzdělaným, neústupným, ale jako každý i chybujícím. Kostnický koncil (město dnes na pomezí Německa a Švýcarska) jej odsoudil r. 1415 k hrozné smrti, měl být zapomenut (o rok později se tak stalo i M. Jeronýmu Pražskému). To se však nestalo, takže jejich památku slavíme i po více jak 600 letech.

V homiletické promluvě Prokop Brož připomněl práci Komise M. Jana Husa při České biskupské konferenci v 90. letech 20. století iniciované papežem Janem Pavlem II. a ocitoval papežova slova z mezinárodní vatikánské konference z přelomu tisíciletí: „*Hus je postavou hodnou připomenutí z mnoha důvodů. Je to ale zvláště jeho morální odvaha tváří v tvář protivenstvím a smrti, jež z něj učinila postavu zvláštního významu pro český národ, též těžce zkoušený v průběhu staletí. Dnes, v předvečer Velkého jubilea, cítím povinnost vyjádřit hlubokou lítost nad krutou smrtí, na kterou byl Jan Hus vydán, a nad následnou ranou, zdrojem konfliktů a rozdělení, která se tímto způsobem rozevřela v myslích a srdcích českého lidu.*“

Dále Prokop Brož ocitoval slova za společného prohlášení Miloslava kardinála Vlka a synodního seniora Pavla Smetany k římskému sympoziu: „*I když Husova postava může být nadále předmětem různých interpretací, nemusí a nesmí být předmětem sváru a rozdělení. Na sympoziu se potvr-*

Dokončení na str. 4

Uplynulo 600 let od bitvy na Vítkově

„Husité v Praze boj na Vítkově nepřehlédli a dobře chápali, jaké by pro ně měla porážka důsledky. Když zpozorovali nezadržitelný křížácký postup, shromáždili na padesát střelců a oddíl cepníků, kteří v čele s knězem, držícím svátost oltářní, vyrazili Horskou branou do vítkovského protisvahu. Jejich útok z jižní strany, násobený bojovým pokřikem, křížáky patrně naprosto překvapil. Řady, které protiútok zachytily, byly tlačeny ke strmému severnímu svahu a rozhodly se raději ustoupit. Stejně se zachovali i křížáci v přední linii, v jejichž čele byl smrtelně zraněn Heinrich z Isenburgu. Nenadálý ústup jednotek prvního sledu vyvolal v zadních řadách zmatek.

Většina křížáků se vzápětí snažila spasit útekem, přičemž někteří z vojáků se zřítily ze skalnatého úbočí. Jednotky prchající z Vítkova sebou strhly i oddíly na Špitálském poli, které se začaly přes Vltavu urychleně stahovat do hlavního ležení. To vše se odehrálo před zraky krále Zikmunda, jenž na začátku střetnutí zaujal postavení na Letné.“

www.wikipedia.cz

Nepatrná hrstka lidí přemohla spojené řady obrněných, poněvadž byla přesvědčena o své pravdě. Tehdáž byly strany dvě. Evropa a my. A ta Evropa byla bledá, zsinálá a černý prapor s rudým kalichem vlál jí nad hlavou. Vzpomínejte, uvědomte si, čím jsme tehdáž byli. Tu jdeme mezi mohylami vítězů, ale ne po hrobech pobitých.

Tak zní nápis na kameni s pamětní deskou na pražském Vítkově, kde se **14. července 1420 odehrála slavná vítězná bitva husitů** s rakouskými a míšeňskými křížáky, součást operací probíhajících v rámci obležení Prahy kruciatou Zikmunda Lucemburského. Základní kámen památníku vystavěného k počtu čsl. legionářů a ke vzniku republiky položil sám prezident T. G. Masaryk.

Bitvu dnes připomíná především monumentální socha Jana Žižky z Trocnova, představující jednu z největších bronzových soch na světě. Byla osazena dne 14. července 1950, v den výročí vítězství husitů. **red**

Jezecká socha J. Žižky na pražském Vítkově

Prezentace pamětní mince ke čtyřem pražským artikulům

Ve středu 1. 7. 2020 se v knihovně dr. Františka Kováře v pražské budově naší církve uskutečnila prezentace a uvedení do oběhu pamětní stříbrné mince vydané při příležitosti letošního 600. výročí vyhlášení čtyř pražských artikulů. Záštitu nad prezentací mince vydané Českou národní bankou převzal patriarcha Tomáš Butta, který také na akci vystoupil s poutavým výkladem významu pražských článků. Pořadem provázela a hosty uváděl E. Škňouřil, předseda Evropské numizmatické asociace a vítaným obohacením bylo i vystoupení J. Vodňanského s hymnou asociace a Hany Tonzarové z naší církve, která zazpívala písně z Jistebnického kancionálu. Mince byla realizována dle návrhu akademického sochaře M. Vitanovského, jenž získal první cenu v soutěži vypsané Českou národní bankou; třetí cenu získal návrh na prezentaci přítomné B. Houřové - za vydařenou symbolickou kompozici jednotlivých artikulů. Námět ražby této

autorky byl využit též na sběratelské pohlednici. Společně s mincí byl do oběhu uveden i tzv. mincovní dopis a představeny zajímavé sběratelské ražby D. Mičky s církevní tematikou.

red

600 let od přijetí čtyř pražských článků

Naše Církev československá husitská má mezi prameny svého učení v Základech víry i čtyři pražské artikuly. Není to tedy pro nás jen pozoruhodný historický dokument, ale tyto čtyři články mají stále svůj živý obsah pojetí křesťanství sahající do dob Mistra Jana Husa a jeho předchůdců i pokračovatelů. Čtyři pražské články chápeme pro sebe jako nadčasový úkol seznamovat se s Božím slovem, slavit bratrskou hostinu Kristovy lásky, spoluutvářet církev, která si nezakládá na vnějších oporách – politické moci a nadměrném majetku, a usilovat o morální věrohodnost naší křesťanské víry. Symbol kalicha Páně představuje jeden z pražských článků a současně ve zkratce i poselství všech čtyř, od jejichž přijetí uplynulo letos 600 let.

Čtyři pražské články a jejich znění se dochovaly v kronikách – Vavřince z Březové, Mikuláše z Pelhřimova i v Kronice české od utrakvisty Bohuslava Bílejovského.

Setkáváme se s nimi v husitských manifestech, jejichž prostřednictvím byly šířeny po Českém království i do světa. Vyskytují se i v Žižkově vojenském řádu a nacházíme je v traktátech teologů a kněží jako například v pojednání Martina Lupáče. Čtyři články se staly předmětem disputací mezi husitskými bohoslovci v čele s Janem Rokycanou a koncilními představiteli v Basileji a následně se dostávají do úmluv tzv. kompaktát vyhlášených v Jihlavě v roce 1436. Byly „vtěleny“ i do tzv. České konfese z roku 1575, kde jsou považovány za pravé znaky Kristovy církve – kázání Božího slova, slavení svátostí a církevní kázeň.

Ke zpřesnění formulací článků dochází v červenci roku 1420. Avšak obsahově jsou mnohem starší, neboť souvisejí s působením a naukou Johna Wiklefa, Mistra Matěje z Janova, Mistra Jana Husa a Mistra Jakoubka ze Stříbra. Počátek jejich zformulování je kladen do roku 1419, jak to uvádí ve své kronice Mikuláš z Pelhřimova. Tehdy došlo k velkému setkání husitů na pláni Na Křížkách. Červenco-

vé znění z roku 1420 souviselo s ohrožením země, kdy husité vyjádřili svůj společný reformační program a sjednotili se na něm v odporu proti Zikmundovi. Ten se měl ujmout vlády v Českém království po smrti krále Václava.

Zpočátku bylo více článků nově se formující církve podobojí, pak se ustálily čtyři. První tři pocházejí z pražského univerzitního prostředí. Požadavek o kárání a zastavování přestupků budících veřejné pohoršení bylo příspěvkem tábořského bohoslovce. Postupně se také proměňuje pořadí článků, podle toho, jak které směry husitství akcentují některé z požadavků. Rozličně byly také jednotlivé články vykládány.

Čtyři články obsahují úvod, vlastní text požadavku, argumentaci autoritami a závěr. V úvodu je řečeno, komu jsou články určeny, tedy „všem a každému křesťanu“. Je proklamováno, že předkládající za tímto vyznáním a reformačním programem chtějí bezvýhradně stát. Články se odvolávají především na příkázání a autoritu Ježíše Krista. Proto je požadavek nejprve podložen slovy samotného Ježíše Krista z evangelií, pak následují novozákonní epištoly, dále Starý zákon, církevní otcové, učitelé a další církevní autority. Čtvrtý artikul tuto argumentační stavebnost nemá a obsahu-

je konkrétní případy morálních selhání a poklesků vyžadujících nápravu. V závěru je vyjádřen upřímný úmysl sloužit Kristu a naplňovat jeho zákon. Pokud by někdo chtěl od Božího zákona a jeho pravdy vyznávající násilím odvést, pak je nezbytné „pravdu i sebe bránit světskou rukou“. Pokud někdo na stoupencích těchto čtyř článků spatřuje něco zlého, je vyslovena ochota polepsit se a srdečně přijmout poučení z Písma. Ochota dát se poučit z Písma byla vyslovena již Mistrem Janem Husem.

Čtyři pražské články mají úzkou spojitost s mentalitou a reformními proudy doby středověku. Tehdy se prosazovalo kázání v mateřském jazyce, projevovala se hluboká úcta k trpícímu Kristu, jeho tělu a krvi ve svátosti oltářní, silila touha napodobovat Krista a jeho apoštoly v prostém životním stylu a věřící křesťané brali s vážností morální nároky vycházející z Písma svatého. Tento obnovný program vyjádřený ve čtyřech člancích je hybnou silou celé české reformace a jejich představitelů, ať v řadách utrakvistů, tak i Jednoty bratrské. U Jana Amose Komenského se pak projevuje tento reformační motiv jako náprava věcí lidských, která má být uskutečňována nikoli násilím, ale Boží moudrostí, vzdělaností a výchovou. **T. Butta**

Kalendář Blahoslav 2021

Na stránkách kalendáře Blahoslav 2021 se potkáte s více než šedesáti autory. Setkali se zde jedinci ochotní se s bližními velkoryse podělit o své svědectví, o naději i obavy, o vlastní rodinné vztahy, o kroky na nesebné cestě hledání víry. Setkáme se s řadou vynikajících a originálních osobností, s akademiky, duchovními, poučenými laiky, básnířkami a básníky, esejisty a publicisty. S částí příspěvatelů se již znáte, někteří jsou pro Vás noví. Můžeme však říci, že zde převažují lidé empatictí, s romantickou duší a originální vypravěči, kteří přicházejí občas překvapivě se srdcem na dlani. Po otevření nového kalendáře si spolu s renomovanými odborníky připomeneme důležitá historická výročí, také se však začteme do působivých vzpomínek a vyprávění. Některé příběhy nás dojmou i pobaví, připomenou vlastní dětství, mládí i různé zlomové životní etapy. Při čtení získáme mnohé originální podněty k zamyšlení nad smyslem víry, nad cestou naší církve. Budeme uvažovat o křesťanském Desateru, o smysluplnosti péče o duši a účtět k tomu, co nás přesahuje. Nalezneme inspiraci pro hlubší sebereflexi, hodnocení své vlastní životní pouti a porovnání své zkušenosti lidí víry s prožitky dalších praktikujících křesťanů.

Olga Nytrová a Václav Strachota

Zprávy

Vernisáž výstavy v Lounech

Vernisáž výstavy obrazů Evy Sklenkové a Roberta Koláře proběhla v husitském kostele v Lounech 3. 7. 2020. **HS**

Připomínka Mistra Jana Husa v Lounech

V neděli 5. 7. 2020 si náboženská obec Louny připomněla 605. výročí mučednické smrti M. Jana Husa bohoslužbou, po níž jsme položili květiny u pomníku reformátora na lounském náměstí. Vzpomínky se zúčastnili oba místostarostové města, Mgr. Vladimír A. Hons a Mgr. et Bc. Milan Rychtařík. **H.S.**

(Foto Ladislav Bába)

Z ekumeny

Ekumenická bohoslužba za M. J. Husa v Hradci Králové

Pokračování ze str. 3

dilo, že se tyto různosti mohou stát podnětem k mnohem hlubšímu, vzájemně obohacujícímu pochopení historické skutečnosti...

Ve svátcích osobností je nanejvýše vhodné též ocitovat jejich slova, proto Pavel Pechanec a Kristýna Kupřová střídavě četli nejvýznamnější věty z Husových prací a dopisů. Např. v tušení blížící se smrti napsal v dopise do Čech: „Prosím pány, aby své chudíně milostivě činili a dle práva je spravovali. Prosím měšťany, aby své obchody správně vedli. Prosím řemeslníky, aby věrně své dílo vedli a jeho používali. Prosím sluhy, aby svým pánům a paním věrně sloužili. Prosím mistry, aby dobře žili, své žáky věrně učili, nejprve aby Boha milovali, jeho chvále učili a ve prospěch obce a pro své spasení, ne pro lakomství ani pro světské zvelebení. Prosím studenty a jiné žáky, aby mistry své v dobrém poslouchali i následovali a aby se pilně pro Boží chválu a pro spasení své i jiných lidí učili.“

Po skončení bohoslužby se ještě věřící sešli u menšího pohoštění, aby si vzájemně povyprávěli. Biskup P. Pechanec při té příležitosti představil svou novou knížku *Pohyby duše*. Ano, i duše každého z nás není neměnná, každého dne má příležitost se rozvíjet, raduje se i smutní dle momentálních myšlenek. Duše je propojená s tělem, vidíme se často v lepším či horším světle. Abych použil Pechanecových slov a jeho předchůdců, pohybuje se enneagramu devíti zrcadel duše, ve víru různorodých myšlenek. Knižka čtenářům pomáhá hledat rovnováhu, abychom se v nich neutopili, neutopili se v jednom z zrcadel, ale propojujeme je navzájem v další pohledy. Měli bychom tak nacházet nadhled, pokoj a radost víry v duchovním, občanském i partnerském životě. Přítomní pak měli příležitost si nechat zakoupené publikace autorem podepsat.

Příjemné a užitečné odpoledne pak zakončil koncert kultivovaných písní Miroslava Kemela a Josefa Prexla. Hradečtí z různých konfesí tak uctili za pěkného počasí památku M. Jana Husa a vzájemně si povyprávěli, což přispívá k jejich sbližování. **Č. Brandejs**

Církev československá husitská vyhlašuje vyhledávací řízení na obsazení pozice

přednosta / přednostka organizačně ekonomického odboru úřadu ústřední rady.

Kvalifikační předpoklady:

Vš vzdělání - ekonomické nebo právnícké, praxe, organizační schopnosti, manažerské dovednosti, členství v ČČSH výhodou

Nabízíme:

služební nebo pracovní poměr v ČČSH
možnost i částečného úvazku, minimálně však 0,75
předpokládaný nástup od října 2020

V případě zájmu o tuto pozici zašlete do 15. 8. 2020 přihlášku s profesním životopisem na adresu ustredni.rada@ccsh.cz

Rodinná dovolená v Mariánských Lázních

NO v Mariánských Lázních nabízí ubytování v centru města. Nově zrekonstruované pokoje s balkony s výhledem do parku. Mariánské Lázně jsou místem, kde můžete objevovat krásu přírody, dům je též v blízkosti lázeňského centra i nákupní zóny. Cena od 300,- za noc. Kontaktujte: 737 918 084. **ZK**

Omluva redakce

Redakce se omlouvá za chybu při uvedení jména autora článku *Ježíš a Lazar* v č. 27. Článek je převzat z ČZ 4 z roku 1935. Autor je podepsán zkratkou -ný. **red**

Hostina na Karlově mostě

V úterý 30. června se uskutečnila akce s příznačným názvem Prostřený most, kterou organizoval spolek Piána na ulici kavárníka Ondřeje Kobzy. Přes celou délku mostu tedy v rozsahu 515 metrů byl rozestaven dlouhý stůl ozdoben ubrusy a květinami, u kterého účastníci spo-

lečně během večera jedli a pili, oslavovali začátek léta a snad již i konec koronavirové krize. Každý přichodící měl za úkol přinést pohoštění dle vlastního výběru či vlastních kulinářských dovedností. V průběhu akce na mostě zahrlo a zazpívalo tradiční české písně několik muzikantů, ke kterým se spontánně přidávali kolemjdoucí. Atmosféra byla mimořádná a nezapomenutelná a v minulosti neměla obdoby, nač poukazovali i mnozí přítomní pamětníci. Organizátoři využili aktuální situace, kdy je Praha stále ještě bez velkého množství turistů, což napomohlo snazší koordinaci celého projektu. Akce Prostřený most měla být zároveň inspirací pro další města k organizaci podobného happeningu i mimo Prahu. I zde se ukázalo, že společné stolování stmeluje lidi všech generací a nese v sobě i hlubší myšlenku vzájemné pospolitosti. Jak podotkla přítomná seniorka, po dlouhé době protikoronavirových opatření se lidé opět cítili plni života a alespoň po čas jednoho večera z nich opadl strach z toho, co bude. **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Vysvětlení podobností o pleveli mezi pšeníc

Podobenství i jeho výklad najdeme ve 13. kapitole Matoušova evangelia. Ježíš svým učedníkům přesně popisuje, co představují jednotlivé postavy a věci v podobenství. Zkuste je k sobě správně přiřadit i vy. Pokud se vám to podaří, získáte pořadí písmenek do tajenky.

ROZSÉVAČ

POLE

DOBŘE SEMENO

PLEVEL

NEPŘÍTEL

ŽEŇ

ŽENCI

SYNOVÉ ZLÉHO (I)

ANDĚLÉ (Ň)

ĎÁBEL (Z)

SKONÁNÍ VĚKU (E)

SYNOVÉ KRÁLOVSTVÍ (L)

TENTO SVĚT (K)

SYN ČLOVĚKA (S)

(Řešení z čísla 27: Pojd'te ke mně všichni.)

Jana Krajčičířková

Autor kresby: Tomáš Altman

